

Avinor Stokmarknes lufthavn
Postboks 150
2061 GARDERMOEN

Saksbehandler: Hege Rasmussen
e-post: fmnohra@fylkesmannen.no
Tlf: 75 53 15 56
Vår ref: 2005/13325
Deres ref:
Vår dato: 08.06.2015
Deres dato:
Arkivkode: 461.3

Rapport fra tilsyn ved Stokmarknes lufthavn – pålegg om redegjørelse og vedtak om gebyr

Vi viser til tilsyn gjennomført ved Stokmarknes lufthavn 02.06.2015.

VEDTAK

Med medhold i lov av 13. mars 1981 om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven) § 49 bes Avinor AS om å redegjøre skriftlig til Fylkesmannen for de tiltakene som er gjennomført for å rette opp registrerte avvik **innen 31. august 2015**. Hvis ikke avvikene da er rettet opp, må redegjørelsen inneholde en tidfestet, forpliktende plan for hvordan disse skal rettes opp.

Dersom Fylkesmannen ikke har mottatt tilbakemelding innen fristen kan det bli aktuelt å ilegge tvangsmulkt. Et vedtak om tvangsmulkt vil fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73.

Stokmarknes lufthavn plasseres i risikoklasse 3.

Med medhold i forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) § 39-6 vil det kreves inn gebyr for kontrollen på kr 4 600,-.

Under tilsynet ble følgende avvik påvist:

Avvik 1 Risikoanalysen for lufthavna er ikke oppdatert.

Avvik 2 Ikke alle beholdere med farlig avfall er merket.

Det er også registrert 1 anmerkning.

BAKGRUNN

Tilsynet var en del av Fylkesmannens rutinemessige oppfølging av konsesjonsbelagte virksomheter der vi er forurensningsmyndighet. Hensikten med kontrollen var å fastslå om virksomheten overholder kravene som er angitt i gjeldende lovverk samt i utslippstillatelsen. Kontrollen er ikke en total gjennomgang av organisasjonen, men en stikkprøvekontroll på utvalgte tema.

Avvik betegnes som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.

Anmerkning er andre forhold som tilsynsetaten mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse-, miljø- og sikkerhet.

Dokumentgrunnlaget for kontrollen var:

- Utslippstillatelse for Stokmarknes lufthavn datert 23.08.2004
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall, av 13.03.1981 med tilhørende forskrifter
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester, av 11.06.1976 med tilhørende forskrifter
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter, av 06.12.1996

GJENNOMFØRING

Tilsynet ble gjennomført på Stokmarknes lufthavn 02.06.2015. Deltakere ved tilsynet var Trond Holten (lufthavnsjef) og Jens Olav Rønning og fra Fylkesmannen deltok Hege Rasmussen (tilsynsleder) og Anette Pettersen.

Det ble først gjennomført en samtale der virksomheten ble bedt om å svare på en del spørsmål knyttet til oppfølgingen av aktuelt regelverk. Det ble også foretatt en befarings på anlegget. Til slutt ble det gitt en kort muntlig redegjørelse over registrerte funn, og informasjon om videre oppfølging av saken.

De temaene som ble tatt opp ved tilsynet var utslippskontroll fra flyplassdriften, kjemikalie- og avfallshåndtering. Internkontroll ble berørt i sammenhengen med disse temaene uten at det ble gått nærmere inn på internkontrollsystemet som helhet.

REGISTRERTE AVVIK OG ANMERKNINGER

Avvik 1 Risikoanalysen for lufthavna er ikke oppdatert.

Avvik fra internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt 6

Begrunnelse

Avinor gjennomførte en risikoanalyse av lufthavna i 2009, og man arbeider fortsatt med handlingsplanen som ble utarbeidet etter denne. Det er imidlertid gått 6 år siden risikoanalysen ble gjennomført uten at den har vært gjennomgått eller revidert.

En risikoanalyse skal avdekke og gjenspeile de faktiske risikoforholdene ved en virksomhet. Det skal utarbeides handlingsplaner for å imøtekomme de punktene som risikoanalysen peker på som har for høy risiko.

Ettersom arbeidet med handlingsplanen skrider frem vil risikoforholdene naturlig nok endre seg. Det kan også være andre forhold som gjør at risikobildet endres; arbeidsoperasjoner endres, nytt utstyr tas i bruk, nye produkter tas i bruk osv. Man må derfor ha rutiner for regelmessig gjennomgang av risikoanalysen der man vurderer endrede risikoforhold for de punktene som er gjennomgått og for å vurdere om det er tilkommet noe nytt, eller punkter som burde være tatt med, men som har vært utelatt tidligere. Også ved større endringen av virksomheten må det naturlig nok utarbeides en ny risikoanalyse.

Avvik 2 Ikke alle beholdere med farlig avfall er merket.

Avvik fra avfallsforskriften § 11-5

Begrunnelse

Farlig avfall skal håndteres forsvarlig. Man skal treffe nødvendige tiltak for å hindre forurensning og det skal ikke sammenblandes eller blandes med ordinært avfall. For å imøtekomme disse kravene er det innarbeidet en del minimumskrav til håndtering og lagring av farlig avfall. Blant annet at lagerområdet skal være sikret mot adgang fra uvedkommende, det skal være fast dekke eller annet oppsamlingsarrangement slik at det er mulig å oppdage og ta rede på lekkasjer og søl og alle beholdere skal være tydelig merket for å forhindre sammenblanding og for å sikre at de ulike avfallstypene går til riktig sluttbehandling slik at ikke farlige stoffer kommer på avveie.

Ved Stokmarknes lufthavn er lagerområdet for farlig avfall ryddig og kravene til sikkerhet er imøtekommet. Imidlertid er ikke alle beholdere merket. Selv om det er små og oversiktlige forhold ved virksomheten er det viktig at beholdere for farlig avfall er riktig merket av grunnene som beskrevet ovenfor.

Anmerkning 1 Det er noe usikkert om oljeutskilleren tilfredsstiller gjeldende krav.

Referanser: forurensningsforskriften kapittel 15, avfallsforskriften §§ 11-5 og 11-8 og internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, pkt 6

Begrunnelse

Avinor har oppfølging på oljeutskilleren to ganger per år. Oljekonsentrasjonen i utløpsvannet ligger rundt 50 mg/liter. Siste analyse viste 54 mg/liter, og det ble i rapporten kommentert at det var innenfor usikkerheten for denne typen analyse.

Fylkesmannen sa under tilsynet at det var et vilkår i tillatelsen at oljekonsentrasjonen skal ligge under 50 mg/liter. Dette er et standardvilkår som ofte brukes, men ved nærmere gjennomgang av tillatelsen ser vi at dette ikke er tatt med i utslippstillatelsen for Stokmarknes lufthavn. Vi beklager å ha kommet med feil informasjon angående dette.

Kapittel 15 i forskrift om begrensnings av forurensning (forurensningsforskriften) omhandler utslipp av oljeholdig avløpsvann. Her finnes en uttømmende liste over anlegg der det er

---

påkrevd med oljeutskiller – blant annet vaskehaller og motorverksteder. Her er det et krav om at oljeinnholdet i avløpsvann ikke skal overstige 50 mg/liter. For eksisterende oljeutskillere er det satt en frist til 31.12.2007 for å etterkomme dette renskravet. Kommunen er myndighet for å følge opp disse bestemmelsene.

Fylkesmannen kan sette vilkår om oljeutskillere i tillatelser til bransjer der vi er delegert myndighet. I tilfeller der det ikke er satt krav om oljeutskiller i tillatelser utstedt av oss, kan vi likevel følge opp drift av oljeutskillere med hjemmel i avfallsforskriften kapittel 11 (håndtering og levering av farlig avfall) og internkontrollforskriften (ivaretagelse av risikoforhold).

Oppfølging av oljeutskilleren ved Stokmarknes lufthavn virker å være tilfredsstillende, med unntak av at det foreligger en risiko for høyt utslipp av oljeholdig avløpsvann. Dette må følges nærmere opp, og oppgradering av oljeutskilleren bør vurderes.

ANNET

Vi orienterer om at det er vedtatt et nytt kapittel 18 i forurensningsforskriften med regler om tanklagring. Dette kapitlet omfatter tanker for petroleumsprodukt større enn 10 m³ og tanker for andre kjemikalier og farlig avfall større enn 2 m³. I forskriften er det satt en frist til 1. januar 2019 med å etterkomme kravene til sikring av de tankene dette gjelder.

Vi gjør oppmerksom på at virksomheten uavhengig av dette har et selvstendig ansvar for å ivareta risikoforhold og unngå fare for forurensning også for andre tanker enn de som omfattes av dette regelverket. Her forventes det som minimum at tanker/beholdere med miljøskadelige stoffer oppbevares på et sikkert område, med mulighet for å oppdage og ta rede på søl og lekkasjer (dvs fast dekke eller annet oppsamlingsarrangement) og at det finnes tilstrekkelig utstyr tilgjengelig for å ta rede på slikt søl og lekkasjer.

Det er flere aktører som opererer innenfor flyplassområdet, som disponerer tanker av ulike typer. Det er Avinors ansvar, som flyplassseier, å påse at alle aktørene etterkommer de gjeldende kravene.

RISIKOKLASSE

Stokmarknes lufthavn er ikke tidligere plassert i risikoklasse. Vi ønsker nå å benytte anledningen til å gjøre vedtak om dette da det vil lette vår oppfølging av anlegget senere.

Avinors anlegg ved Stokmarknes lufthavn plasseres i risikoklasse 3. Dette er gjort ut ifra en vurdering av at virksomheten kan forårsake et moderat utslipp, samtidig som resipienten må kunne karakteriseres som ikke spesielt følsom. Plassering i risikoklasse skjer for øvrig ut ifra skjønn.

Risikoklasse har for tiden direkte konsekvens ved innkreving av gebyr for gjennomføring av tilsyn av inntil en dags varighet. Imidlertid er forurensningsforskriften kapittel 39 nå under endring, og det vil nok gjøres endringer på dette punktet. Hvilken risikoklasse en virksomhet er plassert i har også en viss betydning for Fylkesmannens planlegging av tilsyn. For øvrig finnes det egne satser for gjennomføring av større revisjoner/flerdagstilsyn. Disse er basert på ressursbruk og er dermed uavhengig av plassering i risikoklasse.

GEBYR

Fylkesmannen er pålagt å kreve inn gebyr ved tilsyn i henhold til *forskrift om begrenning av forurensning* (forurensningsforskriften) kapittel 39 *gebyr til statskassen for arbeid med tillatelse og kontroll etter forurensningsloven*. Gebyr for virksomheter med tillatelse fastsettes ut fra risikoklasse. Da det ikke er fastsatt risikoklasse for Stokmarknes lufthavn vil det benyttes gebyrsats som for risikoklasse 4.

Dette innebærer at virksomheten skal betale kr 4 600,- i gebyr for tilsynet, jf forurensningsforskriften § 39-6 om gebyr for kontroll av inntil en dags varighet i virksomheter med tillatelse. Fylkesmannen vil oversende opplysninger om kontrollen til Miljødirektoratet, som vil stå for innkreving av gebyret.

SAKSOPPLYSNINGER OG KLAGEADGANG

Vi ber i første omgang om en redegjørelse for hvordan Avinor vil følge opp de avvikene og anmerkningene som er registrert. Vi gjør oppmerksom på at dersom vi finner det nødvendig kan det i vår videre oppfølging bli gitt pålegg om gjennomføring av tiltak.

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse **innen 3 uker** fra det tidspunktet underretning om avgjørelsen er kommet fram til vedkommende part. En eventuell klage skal angi det vedtak som det klages over, og den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes til Fylkesmannen i Nordland, 8002 Bodø.

En eventuell klage fører ikke til at iverksettelsen av vedtaket utsettes. Fylkesmannen eller Miljødirektoratet kan etter anmodning, eller av eget tiltak beslutte at vedtaket ikke skal iverksettes før klagefristen er ute eller klagen er avgjort, jf forvaltningsloven § 42. Avgjørelsen av spørsmålet om iverksettelse kan ikke påklages.

En eventuell klage på kontrollgebyr gis ikke oppsettende virkning. Gebyret må betales i henhold til ovenstående, og et eventuelt overskytende beløp vil refunderes fra Miljødirektoratet.

Det gis en frist på 14 dager fra dette brevet er mottatt til å kommentere tilsynsrapporten. Etter denne fristen vil rapporten anses som endelig.

Med hilsen

Oddlaug Ellen Knutsen (e.f.)
seksjonsleder

Hege Rasmussen
senioringeniør

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke underskrift.

Kopi til:
Hadsel kommune Rådhuset 8452 Stokmarknes

